

> Retouradres Postbus 16191 2500 BD Den Haag

L0305
Woningbouwvereniging Langedijk
t.a.v. het bestuur
Dokter de Witstraat 17
1723 LA NOORD-SCHARWOUDE

**Inspectie Leefomgeving en
Transport**

Autoriteit woningcorporaties
Graadt van Roggenweg 500
Utrecht
Postbus 16191
2500 BD Den Haag
www.ilent.nl

Contactpersoon

drs. M.J.S. Nieuwenhuizen
theo.nieuwenhuizen@ilent.nl

Ons kenmerk

CT2017-AW-58472-L0305

Datum 5 oktober 2017
Betreft Governance-inspectie 2017

Geacht Bestuur en Raad van Commissarissen,

Inleiding

De Autoriteit Woningcorporaties (Aw) heeft in haar toezicht de governance centraal gesteld. In dat kader is op 18 september 2017 een governance-inspectie uitgevoerd bij uw corporatie. In deze brief treft u de resultaten van dit onderzoek aan.

Governance-inspectie

De Aw ziet een goed functionerende governance als de belangrijkste waarborg voor het goed presteren op de overige toezichtterreinen. Onder governance verstaat de Aw de activiteiten van sturen, beheersen, toezicht houden en verantwoorden in hun onderlinge samenhang. De governance-inspectie is gericht op de besturing van de corporatie en het toezicht van de Raad van Commissarissen (RvC). Centraal staan de "checks and balances" en "countervailing power". Daarbij is ook aandacht voor het integriteitsbeleid van de corporatie en de relatie met stakeholders.

Voor de governance-inspectie is onder andere gebruik gemaakt van de volgende documenten: de verslagen van de vergadering van de RvC van de afgelopen twee jaar, de beoordelingsbrief van de businessrisks door WSW d.d. 1 november 2016 en de (extern begeleide) zelfevaluatie door de RvC d.d. 23 januari 2017. Daarnaast is gesproken met enerzijds de directeur-bestuurder (dhr. Van Ruiten), alsmede dhr. Kerkvliet (voorzitter) en de dames Hink (vice-voorzitter), Van Grinsven en Sinnige namens de RvC. Tijdens een governance-inspectie wordt risicogericht een aantal vragen gesteld. Dit betekent dat het resultaat van de inspectie geen overall beeld geeft van de kwaliteit van de governance. Voor deze inspectie werd een aantal onderwerpen geselecteerd waar de Aw in algemene zin mogelijk risico's met betrekking tot de governance ziet.

Hieronder treft u mijn bevindingen aan.

➤ Retouradres Postbus 16191 2500 BD Den Haag

**Inspectie Leefomgeving en
Transport**

Autoriteit woningcorporaties

Contactpersoon

drs. M.J.S. Nieuwenhuizen
theo.nieuwenhuizen@ilent.nl

Ons kenmerk

CT2017-AW-58472-L0305

Datum

5-10-2017

Relatie bestuur-RvC

Aan de hand van de verslagen en de gesprekken die gevoerd met betrokkenen is vastgesteld dat er sprake is van een gezonde dynamiek. De goede onderwerpen komen op de juiste manier aan de orde. De bestuurder ervaart de RvC als kritisch en constructief. De bestuurder betreft de RvC op de goede momenten en op een open en informatieve wijze.

In die zin is er ook sprake van een proportionele tegenkracht: de functies van bestuur en intern toezicht zijn tegen elkaar opgewassen. Er zijn geen situaties aangetroffen waarbij de RvC heeft ingegrepen, maar dat valt goed te verklaren uit het feit dat er ook geen situaties zijn geweest waar dat in de rede had gelegen.

De RvC vult de rol van toezichthouder en klankbord ten opzichte van de bestuurder goed in. Waar het gaat om de rol van werkgever ziet de Aw nog wel een verbeterpunt. Het beoordelingskader ten aanzien van de bestuurder verdient nadere uitwerking.

RvC

Recentelijk zijn enkele nieuwe leden toegetreden (waaronder een nieuwe voorzitter) en dat maakt dat de RvC als geheel ook relatief nieuw is. Bij die vernieuwing liep de RvC aan tegen de strenge lijn die de Aw hanteerde ten aanzien van de onafhankelijkheidseisen. Die heeft geleid tot stevige gesprekken en tevens tot een dieper inzicht bij zowel de Aw als de RvC ten aanzien van onafhankelijkheid. Bij de Aw heeft het ook geleid tot meer nuance in het beleid. En de RvC zit er scherp in op dit punt.

De toezichtactiviteiten zijn (net als in de rest van de sector) voor een groot deel gericht geweest op het implementeren van de nieuwe woningwet. Dat neemt niet weg dat de RvC zich ook proactief heeft getoond. Bijvoorbeeld op het punt van frauderisico's en informatiebeveiliging.

De Aw heeft vastgesteld dat de RvC voldoende divers en competent is. Ook toont de RvC oog voor belanghebbenden. Dat wordt vooral zichtbaar in de wijze waarop de corporatie bezig is met de transitie van vereniging naar stichting. Onderkend wordt dat de relatie met de huurders in een stichtingsvorm nog meer aandacht verdient, omdat 'de andere lijn' via de algemene ledenvergadering (veel huurders zijn lid) komt te vervallen.

Het relatief grote aandeel nieuwe commissarissen heeft ook doorgewerkt in de zelfevaluatie die heeft plaatsgevonden. Die had een brede scope en in feite zijn er afspraken gemaakt over een breed terrein. Het valt goed te begrijpen dat juist het wederzijds beoordelen (kritisch zijn naar elkaar toe) beperkt aandacht heeft gehad in die sessie. Daar komt nog eens bij dat er op dat punt ook nog weinig met elkaar viel te evalueren bij gebrek aan breed wederzijds verleden. Aangenomen mag worden dat in de volgende zelfevaluatie juist dit aspect wat meer de aandacht zal krijgen en dat ook zichtbaar wordt voor de Aw dat en hoe dit heeft plaatsgevonden.

Retouradres Postbus 16191 2500 BD Den Haag

Daarnaast ziet de Aw dat het toetsingskader verder uitgewerkt kan worden. Daar ligt in feite al een mooie basis voor gereed, maar een goed overzichtsdokument dat de belangrijkste punten bevat waar de corporatie op wil sturen op een wijze die ook concreet en meetbaar is, zou het functionele leven van de bestuurder als de interne toezichthouder makkelijker moeten maken.

Sinds kort werkt de RvC met een Auditcommissie, dus over de werking valt nog niet veel te oordelen. In de RvC zijn goede afspraken gemaakt over de relatie tussen de Auditcommissie en de RvC. De Aw acht dat van belang voor het toekomstig functioneren van deze entiteiten.

Bestuur

De bestuurder neemt binnen de vereniging een sterke en centrale rol in. Zijn competentie staat niet ter discussie. Weliswaar stuitte de Aw bij het lezen van de stukken op enkele fouten die zijn gemaakt in het verleden, doch die zijn niet te wijten aan de (huidige) bestuurder en ook niet of in beperkte mate aan de organisatie. Waar het ging om een fiscale fout inzake BTW bij gemengde projecten is het van belang dat opgemerkt is dat er geen gemengde projecten meer plaats zullen vinden, zodat de projectadministratie op dit punt niet hoeft te worden verbeterd. Mocht daar nog eens verandering in komen, dan is dit een aandachtspunt.

Voor zover de Aw dat heeft kunnen beoordelen is de bestuurder goed in staat om verbinding te leggen met belanghebbenden. Er is sprake van maatschappelijke sensitiviteit en dat blijkt vooral uit de goede relatie die al lange tijd wordt onderhouden met gemeente en huurders.

Dat neemt niet weg dat de Aw zorg heeft over de balans binnen de organisatie en met name of de bestuurder intern voldoende tegenkracht krijgt. Tegelijkertijd moet de Aw ook vaststellen dat bij een dergelijke kleine organisatie het bijna ondoenlijk is om een volwaardig systeem van checks and balances te organiseren. Met waardering stelt de Aw vast dat de corporatie daar toch naar blijft streven, hetgeen vooral zichtbaar wordt in de wijze waarop men bezig is om de controlfunctie in te richten (zie verder). De RvC heeft dit punt goed op het netvlies. Van de kant van de Aw wordt ook ondersteund dat de corporatie de oplossing niet enkel binnen de eigen gelederen zoekt, maar ook actief om zich heen kijkt en er andere corporaties bij betreft.

De Aw heeft er begrip voor dat er een afhankelijkheid bestaat ten aanzien van faciliteiten die een bank biedt, doch het risico van bepaalde bevoegdheden op het punt van betaalverkeer die thans aan een enkel persoon zijn toebedeeld (hetgeen in het bestaande pakket niet anders kan) is een risico op zich.

Algemeen/organisatie

Doordat andere onderwerpen meer de aandacht hebben gevraagd en gekregen, heeft de Aw slechts beperkt zicht gekregen op de mate waarin het managementsysteem de kernprocessen dekt. Bij kernprocessen gaat het dan om risicobeheersing, compliance, financiën en planning.

Inspectie Leefomgeving en Transport

Autoriteit woningcorporaties

Contactpersoon

drs. M.J.S. Nieuwenhuizen
theo.nieuwenhuizen@ilent.nl

Ons kenmerk

CT2017-AW-58472-L0305

Datum

5-10-2017

Retouradres Postbus 16191 2500 BD Den Haag

Er zijn geen signalen aangetroffen dat er sprake was van tekortkomingen. De fouten die zijn geconstateerd lagen vooral buiten de organisatie. Dat neemt niet weg dat er ruimte is voor verbetering van de controlfunctie. Dit is eerder ook door de bestuurder en het intern toezicht zelf onderkend en de Aw ondersteunt de ingezette beweging. Aandachtspunten daarbij zijn wat de Aw betreft: borging van de onafhankelijkheid en risicobeheersing. De controlfunctie zou ook ten dienste moeten staan van het intern toezicht en aangenomen mag worden dat de uiteindelijke vormgeving daar ook op gericht zal zijn.

Dat de RvC feeling heeft voor het belang van onafhankelijke en deskundige input blijkt uit het feit dat ze hechten aan een jaarlijks gesprek met de accountant zonder de bestuurder. Naar verwachting zal voor de rol van de controller samenwerking worden gezocht met andere corporaties.

Daarnaast is de ICT binnen de corporatie door de RvC als issue benoemt. De Aw ondersteunt de aandacht op dit punt.

Tot slot

Al met al heeft de Aw een goed beeld kunnen krijgen van de governance bij Woningbouwvereniging Langedijk. Daar heeft de transparantie van de verslagen van het overleg tussen de bestuurder en de RvC zeker een rol bij gespeeld. Maar bovenal was hier van belang de open en directe houding die zowel de bestuurder als de commissarissen ten toon spreidde. Verwacht mag worden dat die 'tone at the top' ook doorklinkt elders binnen de organisatie. Sowieso is duidelijk dat binnen zo'n kleine organisatie de lijntjes kort zijn, men dicht op elkaar zit en er weinig voor elkaar verborgen blijft. Die transparantie biedt voordelen en als dat gepaard gaat met een sfeer van vertrouwen en samenwerking, kan de toekomst met vertrouwen worden tegemoet gezien.

Ik dank de bestuurder en de RvC voor de prettige en directe gesprekken.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
namens deze,
DE COORDINEREND INSPECTEUR ILT/AUTORITEIT WONINGCORPORATIES,

drs. M.J.S. Nieuwenhuizen

**Inspectie Leefomgeving en
Transport**

Autoriteit woningcorporaties

Contactpersoon

drs. M.J.S. Nieuwenhuizen
theo.nieuwenhuizen@ilent.nl

Ons kenmerk

CT2017-AW-58472-L0305

Datum

5-10-2017